

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 188/2010-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 27. mája 2010 predbežne prerokoval sťažnosť Z. K., B., zastúpeného advokátkou Mgr. A. S., B., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 114/2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Z. K.. o d m i e t a z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. marca 2010 doručená sťažnosť Z. K., B.(ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou Mgr. A. S., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 114/2008.

Zo sťažnosti sťažovateľa a spisu okresného súdu sp. zn. 8 C 114/2008 vyplýva, že 22. decembra 2006 podal sťažovateľ Okresnému súdu Bratislava III návrh na vydanie platobného rozkazu o zaplatenie sumy 174 000 Sk s prísl. Vec bola 23. februára 2007 z dôvodu miestnej nepríslušnosti podľa § 105 ods. 1 a 2 a § 84 Občianskeho súdneho poriadku postúpená okresnému súdu, ktorým je vedená pod sp. zn. 8 C 114/2008.

Okresný súd Bratislava II „... 13. 9. 2007 vydal... platobný rozkaz, t. j. po 9 mesiacoch od podania návrhu, voči ktorému podala odporkyňa odpor zo dňa 19. 12. 2007, podaný osobne na síde dňa 21. 12. 2007. Sťažovateľ sa domáhal pokračovania v konaní listami zo dňa 28. 11. 2008 a 5. 2. 2009, adresovanými súdu so žiadosťou o vytýčenie pojednávania, a súčasne v tom období podal aj sťažnosť na prieťahy v konaní adresovanú predsedníčke Okresného súdu Bratislava II zo dňa 28. 1. 2009. Na túto sťažnosť predsedníčka súdu reagovala listom zo dňa 27. 2. 2009 (doručený dňa 5. 3. 2009), ktorým skonštatovala prieťahy v konaní a uviedla, že na odstránenie zistených nedostatkov bol zákonný sudca písomne upozornený, ako aj na potrebu konať vo veci plynulo a bez zbytočných prieťahov. Prvé pojednávanie v tejto veci sa uskutočnilo dňa 16. 3. 2009, t. j. po 1 a pol roku od vydania platobného rozkazu...

Pojednávania sa následne uskutočnili dňa 30. 3. 2009, 4. 5. 2009, 13. 5. 2009, 10. 6. 2009 a 9. 9. 2009...

Posledné pojednávanie, ktoré sa uskutočnilo dňa 9. 9. 2009 bolo odročené na neurčito s tým, že vo veci bude nariadené znalecké dokazovanie. Do dnešného dňa však súd vo veci nevykonal žiaden úkon, znalecké dokazovanie doteraz nebolo nariadené (vyše 6 mesiacov od pojednávania).“

Zo sťažnosti ďalej vyplýva, že „Sťažnosti predsedníčke Okresného súdu Bratislava II na prieťahy v konaní boli napísané

- dňa 28. 1. 2009 (odoslaná poštou dňa 4. 2. 2009), ktorú predsedníčka súdu vyhodnotila po jej prešetrení ako opodstatnenú pretože vo vybavovaní veci vznikli prieťahy v konaní (listom zo dňa 27. 2. 2009)

- dňa 8. 2. 2010 (osobne podaná na súde dňa 9. 2. 2010), na ktorú predsedníčka súdu doposiaľ nereagovala...

O návrhu navrhovateľa zo dňa 13. 12. 2006 doteraz nebolo rozhodnuté. Z dôvodu nečinnosti súdu bolo vo veci – v skrátanom konaní – vydaný platobný rozkaz dňa 13. 9. 2007, ktorý bol doručený navrhovateľovi 12. 12. 2007. Platobný rozkaz bol vydaný po 9 mesiacoch a doručovaný navrhovateľovi bol 3 mesiace! Po podaní odporu súd vo veci opäť nekonal. Preto sťažovateľ žiadal súd o vytyčenie pojednávania listom zo dňa 28. 11. 2008, 5. 2. 2009 a podal sťažnosť na prieťahy v konaní predsedníčke súdu (list zo dňa 28. 11. 2008). Dňa 16. 3. 2009 sa konalo prvé pojednávanie v tejto veci t. j. po 3 rokoch od podania návrhu a 1 rok a 3 mesiace odo dňa, kedy bol na súd doručený odpor odporkyne voči platobnému rozkazu. Posledné pojednávania v tejto veci sa konalo 9. 9. 2009, kedy súd pojednávanie odročil na neurčito s tým, že bude nariadené znalecké dokazovanie. Od vtedy súd do dnešného dňa (19. 3. 2010) vo veci nekonal t. j. viac ako 6 mesiacov. Na tomto mieste vyvstáva otázka, prečo súd čakal s takýmto nie náročným rozhodnutím tak dlho?

Prieťahy v konaní na strane súdu vychádzajúc z vyššie uvedeného sú nasledovného a boli najmä od 13. 12. 2006 do 13. 9. 2007, od 21. 12. 2007 do 16. 3. 2009 a od 9. 9. 2009 dodnes t. j. 19. 3. 2010.

Okrem toho, hlavným a zbytočným prieťahom je v tomto konaní celková, neprimeraná dĺžka konania; t. j. od podania návrhu nebolo vo veci rozhodnuté počas 3 a pol roka.“.

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd v predmetnej veci rozhodol týmto nálezom:

„Okresný súd Bratislava II v konaní vo veci pod sp. zn. 8C 114/08 porušil základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantované Ústavou Slovenskej republiky v čl. 48 ods. 2.

Okresnému súdu Bratislava II prikazuje aby v konaní vo veci vedenej pod spis. zn. 8C 114/08 konal bez zbytočných prieťahov.

Sťažovateľovi priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 3.320,- EUR, ktoré je Okresný súd Bratislava II povinný zaplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Porušovateľ základného práva je povinný sťažovateľovi zaplatiť náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 495,18 EUR /za 2 úkony – prevzatie a príprava právneho zastúpenia, písomné podanie na súd, podľa § 11 ods. 2 v spojitosti s § 10 ods. 1 vyhlášky 655/2004 Z. z. je 1 úkon 200,85 EUR t. j. 2 úkony z 200,85 EUR + (2 x paušál 7,21 EUR) + 19 % DPH (79,06 EUR) = 495,18 EUR/.

II.

Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd sa osobitne zameril na preskúvanie opodstatnenosti sťažnosti sťažovateľa, keďže pri sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48

ods. 2 ústavy podľa ustálenej praxe odmieta sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú, ak „vzhľadom na skutočnosť, že celková doba konania pred súdom nesignalizuje reálnu možnosť zbytočných prietáhov, a tým ani porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy“ (II. ÚS 109/03), resp. ak „argumenty v sťažnosti sťažovateľa nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie“ (II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04).

Podstatou sťažnosti a predmetom konania pred ústavným súdom je nárok sťažovateľa na ochranu pred postupom okresného súdu, ktorým boli podľa jej názoru spôsobené zbytočné prietahy a bolo porušené jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov.

K zbytočným prietahom postupom okresného súdu malo dôjsť tým, že okresný súd

- vydal platobný rozkaz až po 9 mesiacoch od podania návrhu,
- prvé pojednávanie sa konalo po troch rokoch od podania návrhu,
- od 9. septembra 2009 do podania sťažnosti ústavnému súdu okresný súd vôbec nekonal.

Ústavný súd si z okresného súdu vyžiadal príslušný spis a zistil tieto pre rozhodnutie rozhodujúce skutočnosti:

Návrh na vydanie platobného rozkazu podal sťažovateľ Okresnému súdu Bratislava III 22. decembra 2006, ktorý postúpil vec z dôvodu miestnej nepríslušnosti okresnému súdu (vec bola doručená okresnému súdu 28. februára 2007). Výzvou zo 7. marca 2007 vyzval okresný súd sťažovateľa na zaplatenie súdneho poplatku. Sťažovateľ si výzvu neprevzal. Z uvedeného dôvodu bola výzva opätovne zasielaná právnomu zástupcovi sťažovateľa, pričom doručená mu bola 10. augusta 2007. Súdny poplatok sťažovateľ zaplatil 3. septembra 2007 a platobný rozkaz bol vydaný 13. septembra 2007. Proti platobnému rozkazu podal žalovaný odpor 21. decembra 2007, pričom súdny poplatok za odpor žalovaný uhradil až 23. apríla 2008. Dňa 28. januára 2009 podal sťažovateľ predsedníčke okresného súdu sťažnosť na prietahy v konaní, na ktorú

odpovedala listom z 27. februára 2009, ktorým mu oznámila, že vo veci zistila prietahy, za čo sa mu ospravedľuje. Dňa 4. marca 2009 bol nariadený termín pojednávania na 16. marec 2009. Okresný súd vo veci plynule konal až do 9. septembra 2009, keď bolo pojednávanie odročené na neurčito s tým, že vo veci bude nariadené znalecké dokazovanie. Dňa 9. februára 2010 sťažovateľ opätovne podal predsedníčke okresného súdu sťažnosť na prietahy v konaní, pričom na túto sťažnosť predsedníčka okresného súdu ku dňu podania sťažnosti ústavnému súdu (26. marca 2010) nereagovala. Uznesenie o ustanovení znalca vydal okresný súd 16. marca 2009.

Ústavný súd po oboznámení sa so sťažnosťou, jej prílohami a spisom okresného súdu dospel k záveru, že sťažnosť je zjavne neopodstatnená.

K námietke sťažovateľa, že okresný súd vydal platobný rozkaz až po 9 mesiacoch od podania návrhu, ústavný súd uvádza, že jednou z hlavných podmienok, ktorá musí byť splnená na to, aby súd mohol platobný rozkaz vydať, je splnenie poplatkovej povinnosti navrhovateľa. Sťažovateľ podal návrh na vydanie platobného rozkazu 23. decembra 2006, avšak súdny poplatok zaplatil až na výzvu súdu, a to 3. septembra 2007. Platobný rozkaz okresný súd vydal 13. septembra 2007, teda iba 10 dní po splnení všetkých zákonom ustanovených podmienok na jeho vydanie. Nebola to teda nečinnosť súdu, ktorá sa podieľala na tom, že došlo k vytvoreniu procesnej prekážky brániacej vydaniu platobného rozkazu. Sťažovateľ tým, že súdny poplatok zaplatil až 9 mesiacov po podaní návrhu na vydanie platobného rozkazu, prakticky konal proti naplneniu účelu zaručeného základného práva, na porušenie ktorého sa teraz v konaní pred ústavným súdom sťažuje.

Sťažovateľ tvrdí, že prvé pojednávanie sa konalo po troch rokoch od podania návrhu. Toto tvrdenie sťažovateľa sa nezakladá na pravde. Prvé pojednávanie sa konalo 16. marca 2009, teda 2 roky a 3 mesiace po podaní návrhu. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na už uvedené skutočnosti týkajúce sa prietahov v konaní, ktoré boli zapríčinené samotným sťažovateľom v súvislosti s platením súdneho poplatku. Ústavný súd považuje za potrebné uviesť, že konanie okresného súdu, proti ktorému sťažnosť sťažovateľa smeruje, je vedené až od 27. februára 2007, keďže sťažovateľ podal návrh na miestne nepríslušný súd, takže

odo dňa, keď vec napadla na okresný súd, po nariadenie termínu pojednávania uplynula v skutočnosti iba doba 2 roky a 3 mesiace. Z uvedeného obdobia bol okresný súd v skutočnosti nečinný až od 23. apríla 2008, keď žalovaný zaplatil súdny poplatok za odpor, do 4. marca 2009, keď bol nariadený termín pojednávania na 16. marec 2009.

V prípade namietaného porušenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je s účinnosťou od 1. apríla 2005 účinným prostriedkom nápravy v prípade zbytočných prietáhov sťažnosť adresovaná predsedovi príslušného súdu podľa § 62 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“).

Uvedená nečinnosť okresného súdu bola predmetom sťažnosti na prietahy v konaní podanej sťažovateľom 28. januára 2009 predsedníčke okresného súdu.

Predsedníčka okresného súdu v odpovedi z 27. februára 2009 uznala sťažnosť za dôvodnú. Vo veci bolo nariadené pojednávanie 4. februára 2009, teda je zrejmé, že zo strany súdu po podanej sťažnosti predsedníčke okresného súdu došlo k náprave nežiaduceho stavu.

Podľa sťažovateľa došlo k porušeniu jeho základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy aj tým, že okresný súd je od 9. septembra 2009 vo veci úplne nečinný. Sťažovateľ uvádza, že 9. februára 2010 podal predsedníčke okresného súdu sťažnosť na prietahy v konaní, pričom táto na ňu ku dňu podania sťažnosti ústavnému súdu nereagovala.

Ústavný súd opakovane vyslovil, že podanie sťažnosti na prietahy podľa § 62 zákona o súdoch považuje za vyčerpanie účinného prostriedku nápravy v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde len v tom prípade, ak sťažovateľ poskytne príslušnému súdu dostatočný priestor na prijatie opatrení na účely nápravy a odstránenia protiprávneho stavu zapríčineného nečinnosťou alebo neefektívnou činnosťou.

Účelom sťažnosti proti porušovaniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa zákona o súdoch nie je potvrdenie stavu, ktorý nie je v súlade s právom zaručeným čl. 48 ods. 2 ústavy, ale poskytnutie príležitosti súdu, aby sám urobil nápravu a odstránil protiprávny stav zapríčinený nesprávnym postupom alebo svojou nečinnosťou (m. m. II. ÚS 64/97, I. ÚS 20/05).

Ústavný súd konštatuje, že v tomto prípade využitie právneho prostriedku, na ktorého uplatnenie mal sťažovateľ právo (sťažnosť na prietahy v konaní) podľa zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, sa v okolnostiach posudzovanej veci prejavilo ešte pred podaním sťažnosti ústavnému súdu ako účinný prostriedok nápravy. Sťažnosť bola predsedníčke okresného súdu podaná 9. februára 2010. Uznesenie okresného súdu, ktorým bolo nariadené znalecké dokazovanie, bolo vydané 16. marca 2010, teda ešte pred podaním sťažnosti ústavnému súdu. Z ďalšieho postupu okresného súdu vo veci po podaní sťažnosti na prietahy v konaní predsedníčke okresného súdu možno vyvodiť, že okresný súd na predmetnú sťažnosť adekvátne reagoval a prijal v primeranej lehote potrebné opatrenia.

Ústavný súd na základe uvedených skutočností konštatuje, že hoci doterajšia doba konania vo veci sťažovateľa vzhľadom na to, že vo veci ešte nebolo rozhodnuté, nie je uspokojivá (od začiatku konania okresného súdu do podania sťažnosti ústavnému súdu uplynuli tri roky), ale s prihliadnutím na správanie sťažovateľa, ktorý k doterajšej dobe konania prispel svojím konaním (návrh na vydanie platobného rozkazu bol podaný na miestne nepríslušný súd a súdny poplatok sťažovateľ uhradil až na výzvu okresného súdu a po uplynutí takmer 9 mesiacov od podania návrhu na vydanie platobného rozkazu), a s prihliadnutím na ďalšie okolnosti, na ktoré už ústavný súd poukázal, je ústavne akceptovateľná. Podľa názoru ústavného súdu preto nemožno kvalifikovať postup okresného súdu v posudzovanom období ako taký, ktorý by mohol spôsobiť porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Na tomto základe ústavný súd sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Ústavný súd na záver uvádza, že opakovaná nečinnosť okresného súdu by mohla spôsobiť porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, a preto nie je vylúčené, aby sa sťažovateľ v budúcnosti na ústavný súd opakovane so sťažnosťou na prietahy v konaní obrátil.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd už ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v sťažnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. mája 2010